

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Vádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Ára 1 lej

V. évfolyam 50 sz.

1936 február 20.

Csütörtök

Baloldali kormány alakul Spanyolországban

A demokrata erők fölényes győzelmet arattak a választásokon. .. Barcelonában vörös zászlók alatt vonult fel a tömeg. .. Véres összecsapások országsszerűen, kihirdették az ostromállapotot

Madrid, február 18.

A spanyol választásokon leadott szavazatok összeszámolása a késő esti órákban ért véget és nagy meglepetésre a baloldal megsemmisítő győelmével végződött. Kétségtelen, hogy a demokrácia spanyolországi győzelme a mai, jobbfelé kanyarodó világban óriási jelentőséggel bír.

A hivatalos jelentés szerint a baloldali pártok összesen 225, a jobboldali pártok összesen 135 mandátumot szereztek, míg a középpártokra 60 mandátum esett.

Katalániában a baloldali százszázalékos győzelmet aratott és a tartomány jobboldali kormányzója azonnal lemondott és átmenekült Franciaországba.

A győzelem hírére Madridban nagy tüntetések voltak, amelyek több helyen már már forradalom jellegét öltötték. A katonaság egyes helyeken fel akarta tartóztatni a tüntetőket, mire véres összecsapások játszódtak le. Két tüntető meghalt, sokan megsebesültek. A kormány 8 napra ostromállapotot hirdetett ki és bevezette a cenzúrát.

A spanyolországi belpolitikai események a baloldal választási győzelme következtében komoly fordulatot vettek. A kormány intézkedései — úgy látszik — kevés eredményt értek el és több városban a tömeg volt az ur órákon át az utcákon.

Valenciában a fegyverek fellázadtak, megtámadták őreiket és a rendet csak sortűzzel lehetett helyreállítani. A zendülésnek számos halottja és sebesültje van. Alicuanteban a lázadók kinyitották a leprás kórház kapuit és a betegeket az utcákra engedték, ahol ezek óriási pánikot keltettek. Fellázadtak a rabok egy karthagenai fogházban is, ahol szintén egész délután ropogott a sortűz.

Valamennyi között a legsúlyosabb volt a helyzet az erősen kommunista Katalánia fővárosban, Barcelonában, ahol a tömeg vörös zászlók alatt vonult fel és követelte, hogy baloldali kormány vegye át az uralmat. A hatóságok és karhatalom tehetetlenül nézte a felvonulást, a rend csak késő éjjel állt helyre.

Valladares miniszterelnök kijelentette, hogy pénteken megalakul a baloldali kormány. Az események alakulását egész Európában feszült érdeklődéssel figyelik.

Páris február 18.

A spanyol választásokon a baloldal előretörése párisi körökben nagy meglepetést keltett. Különösen a jobboldali sajtó intéz heves támadást a spanyol baloldal ellen. A „Journal des Debats” című lap Largo Caballero baloldali vezéről azt írja hogy az

ő győzelme a spanyol Lenin trónralépését jelentené.

A többi lapok egyelőre tartózkodó magatartást tanúsítanak. Megvárják, amíg megérkezik a hivatalos jelentés is és csak azután foglalnak állást a spanyol választások eredménye felől.

Olaszországba megy Schuschnigg osztrák kancellár

Firenze február 18.

Mint ismeretes, a Berger Waldenegg osztrák külügyminiszter Firenzébe utazott. Bár utazásának célja teljesen magánjellegű, azonban úgy az osztrák, mint az olasz félhivatalos jelentések arról számolnak be, hogy az osztrák külügyminiszternek firenzei tartózkodása közben alkalma lesz az olasz külpolitika tényezőivel tanácskozással folytatni. Az olasz hivatalos jelentés még hozzátesszi hogy Svich olasz külügyi államtitkár pár napi tartózkodásra szintén

Firenzébe utazik, ahol találkozik majd Berger Waldenegg osztrák külügyminiszterrel. Ennek a tárgyalásnak a következménye könnyen az lehet, hogy Starhemberg osztrák alkancellár, vagy maga Schuschnigg osztrák szövetségi kancellár hivatalos látogatást tesz Olaszországban.

Akarmelyik látogatás valóra válik, — úgy eloszlatná azokat a kétségeket, amelyek a párisi tárgyalások óta az osztrák kormány magatartását illetően, az európai közvéleményt bizonytalanságban tartják.

Graziani tábornok elhagyja a déli főhadiszállást

Asmara, február 18.

Az afrikai frontról még mindig az olasz győzelmekről szóló hírek érkeznek. Az olasz jelentések szerint az olasz hadsereg helyzete úgy a déli, mint az északi fronton megerősödött. Az északi fronton az olasz hadtestek erősen előretörték, úgy hogy a megmaradt abesszin hadseregek is kénytelenek voltak vad futásban keresni menedéket.

Graziani tábornok, aki eddig Nigelliben tartózkodott, otthagyja a főhadiszállást és északra jön. Ebből azt a következtetést vonják le, hogy a déli hadszíntéren egyelőre nem lesz további harc. Valószínűnek tartják, hogy az olasz csapatok egyúttal támadást fognak intézni Harrar ellen. Ugy számítanak, hogy Harrar eleste után számítani lehet a nagy abesszin forradalom

kitörésére, amely további vérontás nélkül egész Abessziniát Olaszország kezére juttatná.

Egyébként a makallei győzelem, tovább a 3 hét előtti dolo csata, amely tudvalevőleg nagy olasz győzelemmel végződött, nagyban meggyöngítette a népus erejét. A kormány csak a legnagyobb nehézségek árán tudja valamiképp pótolni a veszteségeket. Azt gondolják, hogy Abesszinia a belső átalakulás küszöbén áll.

Időjárás

Változó felhőzet, sok helyen köd, egyes helyeken eső, havas eső, a magasabb hegyeken hó. Gyenge légáramlás, a hőmérséklet nem emelkedik tovább.

A második nagy tombola 25. száma

Bevonják és beolvasztják a 100 lejes ércpénzeket

Penner János baia-marei főmérnök vezeti
a beolvasztási munkálatokat

Oradea február 18.

Bucuresti jelentés közli, hogy a kormány rövidesen bevonja és beolvasztja a 100 lejes pénzdarabokat, amely annyi bajt okozott. Amióta a 100 lejes pénzdarabok forgalomban vannak és hamisítják, azóta nem képesek hivatalos és mértékadó helyen sem megállapítani: melyik a jó és melyik a hamis.

Ennek jellemzésére megemlítjük, hogy nemrég a postán felvett pénzt, amely egyik kereskedő címére érkezett 100 lejesekben fizette ki az egyik ablaknál szolgálatot teljesítő hivatalnok a egy perc múlva a má-

sik ablaknál nem vették fel, mert „közben” kiderült, hogy a pénzdarabok hamisak.

A fővárosi jelentés azt is tudni véli, hogy a 100 lejes pénzdarabok beolvasztását Penner János baia marei kincstári főmérnök, a kitiűnő kohász szakértő végzi Zlatnara s a főmérnököt máris lerendelték Zlatnara.

A pénzügyigazgatóság illetékes ügyosztályán azonban kijelentették, hogy a fenti kormányintézkedésről rendelet nem érkezett és a pénzbevonásról, valamint annak beolvasztásáról tudomásuk nincs.

Vidám vasárnap?

Miniszteri tanácsos kellemetlen esete avagy ne járkáljunk meztelenül a saját lakásunk előtt!

Bécs, február 18.

Egész Bécs városa egy ismert miniszteri tanácsos tragikomikus esetén nevet. A tanácsos ur agglegény s egyedül lakik előkelően berendezett belvárosi lakásában. Vasárnap reggel későn kelt, fürdőt készített magának, fél lábbal már a kádban volt, — amikor észrevette, hogy a vasárnapi újságot, amelyben böngészni akart, kin felejtette az ajtó előtt. Vasárnap délelőtt senki sem jár a lépcsőházban, gondolta, tehát úgy, ahogy volt, kiugrott az előszobába és gyorsan kinyitotta az ajtót. Amde a mozdulattól az újság leesett... Most már nem hagyta. Kilépett utána a folyosóra. Abban a pillanatban azonban a léghuzam bevágja mögötte az ajtót. A tanácsos ur ott áll saját lakásának ajtaja előtt — Ádám-kosztümében. Önkéntelenül a zsebe irányába nyúlt, de persze a kulcs nem volt ott.

ÖRÜLT?

Mit tegyen? Egy ideig tipeg-topog, aztán maga elé teríti az újságot és becsönget a szomszédra. Maga a háziasszony nyit ajtót. Rémült sikoltás. Ebben a furcsa maszkban természetesen nem ismerte meg a család régi barátját.

— Örült! — sikolt fel és becsapja a tanácsos előtt az ajtót. A szegény egy ideig még áll és vár és végül elhatározza, hogy lemegy a földszintre a házmesterhez.

Alig tesz néhány lépést, két urral találkozik. Azok először nagyon néztek, de amikor megmondja nevét, rangját és elmeséli az esetet, igen barátságosak lesznek. Feltűnően barátságosak.

— Igazán nem baj — mondja az egyik és ráadja a kabátját. Így mennek le hármasban a lépcsőn. Mikor azonban a tanácsos ur be akart kopogni a házmesterhez, egyik jóakaratu kísérője jobbról, másik balról kapja el, a meglepetéstől szóhoz sem jut, de egy hatalmas tenyér be is tapasztja száját. Mire magához tér már autóban ül.

— De kérem, micsoda dolog ez? — próbál ellenkezni, de „barátai” leintik. Azután megnyugtató hangon beszélnek hozzá. A tanácsos urban méla sejtelen kezd derengeni.

A RENDŐRSEGEN

Az autó egy-kettőre a rendőrségen van ahol a fogalmazó csakhamar megállapítja,

hogy ugyanabból a házból már telefonált egy hölgy, hogy egy meztelen őrült áll az ajtaja előtt. Már ki is küldtek egy rendőrautót.

Szegény miniszteri tanácsos teljes egy óráig erősegeti, hogy kicsoda, nem hisznek neki. Végül a rendőrségi orvos „intelligencia-kérdéseket” ad fel, hogy megállapítsa, csakugyan hibbant agyu emberrel van-e dolga? Az orvos csodálkozva jelenti, hogy a meztelen ur teljesen épeszü, de ha még sokáig itt tartják, akkor a dühtől megbolondul. A fogalmazó leküld a bejelentőhivatalba, ahol megállapítják, hogy az adatok helyesek. Végre egy lakatossal együtt, két detektív kíséretében hazaküldik.

VIZ-VESZ

A ház előtt nagy tüzoltókocsi áll. Felrohannak a tüzoltók éppen abban a pillanatban törték be a tanácsos ajtaját. Bent elkészítő látvány fogadja őket. A tanácsos a fürdőben nyitva hagyta a vizcsapot, úgy, hogy már az egész lakás vízben áll, sőt a padlón keresztül már az alatta levő lakásba is leszivárgott. Ez volt a kellemes vasárnap délelőtti története. Viszont most a legnépszerűbb ember Bécsben a tanácsos.

Pánikot okozott az elszabadult bivally Sighet uccáin

Sighet, február 18.

Nagy riadalmat okozott tegnap délelőtt a sighet-i utcán egy elszabadult bivally. Wenzner Mihály mészáros egy bivallyt vezetett, amely a főtéren valamitől megriadt, kirántotta láncát a mészáros kezéből és teljes erővel nekirohant a Dermata cég üzlete kirakatának. A 16.000 lej értékű hatalmas üvegtábla nagy robajjal összetört és a bivally a kirakat berendezésében is hatalmas kárt okozott.

A hatalmas állat ezután rohanni kezdett az utcán. Az útjába akadt Hatea Anuta parasztasszonyt elgázolta és az asszony olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházba kellett szállítani. A bivally még több járókelőt letaposott, de ezeknek az ijedségen kívül más bajuk nem történt. A megvadult állatot ekkor már rendőrök üldözték. A bivally az egyik udvarba futott be, ahol az utána rohant rendőrök, akik

nem mertek hozzá közeledni, több lövéssel lelőtték.

Tasnadi hírek

Tűz Patal községben. Péntek reggel Patalon-kigyulladt Nagy Elek gazdálkodó háza. A tetőzet teljesen leégett s a padláson levő termények is a tűz martalékává lettek. A kár mintegy 10.000 lej. Megállapítást nyert, hogy a tüzet a kéményből kipattanó szikra okozta.

Sportbál Tasnadon. Az újjáalakuló Tasnadi Sport Club farsang utolsó szombatján, e hó 22-én esti műsoros táncestélyt rendez. A rendezőség az estély sikereinek érdekében minden áldozatot megtesz. Ezután is felkéri mindazokat akik szívükön viselik a tasnadi sportélet fejlődését, hogy estélyükön minnél számosabban jelenjenek meg.

Kivágandó és összegyűjtendő
Igazoló szelvény.
Aki 30 szelvényt összegyűjt, az
résztvehet az új
februári tombolán
Január 27—február 26

Leon Blum

akit a jobboldali francia diákság súlyosan inzultált. A támadás miatt vasárnap óriási felvonulást rendezett a baloldal.

Leon Daudet

az Action Francaise vezetője. A jobboldali alakulatot a Blumot ért támadás miatt feloszlatták.

Dr Imas M. Róza

a cluji egyetem volt tanársegéde, **gyermek orvos, bel és nőgyógyász** rendel **Bucurestiben Str. Nicolae Filipescu 32. sz.** (prin batistei). Speciális csecsemő és gyermektáplálási tanácsok. Quartzkezelés (Telefon 2-44/76.)

A marghitai járásbiróság bélyegnyaló tisztviselői a törvényszék előtt

Calugar Ioan szenzációs vallomása.
Február 23-án folytatják a tárgyalást

Oradea február 18.

A törvényszék negyedik szekciójának Mitescu-Popa tanácsa tegnap folytatta annak a nagyszabású bélyegnyalási bűnpernek a tárgyalását amelynek vádlottjai Crisan Alexandru, Major Paul s Calugar Ioan, akik valamennyien a marghitai járásbírói szolgálatban dolgoztak.

A három tisztviselő azzal van vádolva, hogy 1934-ben egész csomó aktáról lenyalta a bélyegeket és azokat más aktákra helyezték el, továbbá doszárokat tüntettek el.

A tegnapi tárgyaláson elsőnek Crisan Alexandrut hallgatják ki aki tagadja a terhére rótt vádat. Ugyancsak tagadó álláspontot foglal el Major Paul is.

A harmadik vádlott azonban Calugar Ioan szenzációs vallomást tesz a bíróság előtt.

Elsősorban is hangoztatja, hogy senkit sem akar vádolni, azonban kijelenti, hogy amikor a börtönben voltak, Crisan Alexandru 5000 lejt ígért neki, hogyha magára vállalja a bünt. Calugar ezzel a szavakkal a zsebébe nyúl és elővesz egy papírlapot, amelyen egy levél van, amelyet Crisan írt. A levélben az áll, hogy Crisan 5000 lejt ígér havi 1000 lejes részletekben Calugarnek, hogyha a vizsgálóbíró előtt bevallja, hogy a bélyegnyalásokat ő követte el. Calugar azt vallja, hogy ennek a levélnek az alapján vállotta be a vizsgálóbíró előtt, hogy ő követte el a terhére rótt tettet.

A vádiratban még az is áll, hogy Calugar aktákat tüntetett el. Calugar kijelenti, hogy egyetlen egy esetben sem történt meg, hogy egy doszárt magához vett, mert a doszártban érdekeit személy arra kérte, hogy csinálja meg neki a fellebbezést. Közben azonban Calugart elbocsátották állásából, mire Calugar elment az illetőhöz és odaadta neki a doszárt, miközben így szólt:

— Nem tudom megcsinálni a fellebbezést itt van a doszár, csináljon vele amit akar, akár a tűzbe is vetheti.

Az illető pedig megfogadta a tanácsot és bele is dobta az egész doszárt a tűzbe.

Igen érdekes az a jelenet, amikor behoznak a terembe egy egész csomó aktát. Körülbelül 400 akta lehet, amelyen mind egyszer már használt bélyegek vannak.

A vádlottak valamennyien tagadják, hogy ők ragasztották volna az iratokra a használt bélyegeket. Az összes bélyegek értéke meghaladja a 100.000 lejt.

Az ügyész végül is kéri hogy a bíróság hallgassa ki tanúként Bor Imre telekkönyvezetőt, aki annak idején észrevette a bélyegnyalást és jelentést tett a felettes hatóságnak, tovább egy pénzügyi szakértő nézze meg az aktákat, hogy valóban használt bélyegek voltak-e azok, amikor felragasztották.

A törvényszék el is rendeli Bor Imre kihallgatását és a pénzügyi szakértő véleményének meghallgatását. Ezután a tárgyalást február 23-ra halasztják el.

Valutacsempészes a végrendeletben

Páris, február 18.

Frank Schmidt német kereskedő léleményes módot eszelt ki hogyan csempészhessen tőkét Németországból Franciaországba anélkül, hogy kitenné magát a vámvivatalkok kelletetlen kíváncsiságának. Berlinbe utazott, ott felkeresett egy közjegyzőt, átadott neki egy lepecsételt iratot ez mondván:

— Itt a végrendeletem. Helyezze biztonságba.

A közjegyző a végrendeletet betette a páncélszekrénybe. Ezután Frank Schmidt ur Párisba utazott s néhány hét múlva fülkereste az ottani német követséget. Így szólt a titkárhoz:

— A feleségem megcsal. Van egy végrendeletem, amely mindent ráhagy, Y. közjegyzőnél. Kérem, sziveskedjék közbelépni, hogy ez a végrendelet hozzám kerüljön, — mert érvényteleníteni akarom.

Egy hét múlva kezéhez szolgáltatott a lepecsételt iratot, amelyet természetesen senki sem bontott fel.

Ebben 100.000 márka volt 100 márkás bankjegyekben.

A követség rájött a fondorlatos fogásra. Azóta a közjegyzői iratokat is Röntgen sugarakkal vizsgálják meg.

Izületi csúznál és ischiásnál, neurálgikus és artériális fájdalomnál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz, reggel, éhgyomorra bevéve, gyorsan előmozdítja a gyomor és a belek működését s igen könnyű, így székletet, és emésztést és kellemes közérzetet biztosít. Orvosi vélemények egyöntetűen dicsérik a „Ferenc József” viz rendkívül enyhe és jóllehető hatását vesé-, hólyag-, prosztat- és végbélbajoknál, továbbá sérvben szenvedőknek is.

RÁDIÓMŰSOR

SZERDA

Bucuresti: 13: Lemezek, 13,45: Tőzsde. Sport, 13,55: Lemezek, 14,15: Hírek, 14,35: Lemezek, 18: Felolvasás, 18,15: Lemezek, 19: Rádiózenekar, 21: Uzenetek, 21,20: Zongora-ének, 22,10: Kis rádiózenekar, 23,45: Hírek, 24: Végdélői zene.

Budapest: 7,45: Torna, utána hanglemezek, 11: Hírek, 11,20: Felolvasások, 12,10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat, 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, 13,05: Hanglemezek, 13,30: Hírek, 14,20: Pontos időjelzés, 14,30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara, 15,40: Hírek, 17,10: Asszonyok tanácsadója, 17,45: Pontos időjelzés, 18: Könyvismertetés, 18,20: Szalonzene, 19,10: Farkas Ferenc előadása, 19,40: Báthy Anna énekel, 20,15: A budapesti orvostársi Csaba Bajtársi Egyesület táborozása, 21,30: Cigányzene, 22,20: Hírek, 22,45: Az Operaház tagjaiból alakul zenekar, 24: Jazz, 1,05: Hírek.

CSÜTÖRTÖK.

Bucuresti: 13: Lemezek, 13,45: Tőzsde. Sport, 13,55: Lemezek, 14,15: Hírek, 14,35: Lemezek, 18: Kis rádiózenekar, 19: Felolvasás, 19,15: A zene folytatása, 20: Hírek, 20,15: Anda Mária énekel, 20,35: Műsorolvasás, 20,45: Lemezek, 21,25: Szimfonikus hangverseny, 23,15: Lemezek, 23,45: Hírek.

Budapest I.: 7,45: Torna Utána Hanglemezek, 11: Hírek, 11,20: Felolvasás, 11,45: Felolvasás, 12,10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat, 13: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés, 13,05: Szalonzene, 13,30: Hírek, 14,15: Pontos időjelzés, 14,45: Christian Lily énekel, 15,40: Hírek, 17,10: Antal Miklós dr. előadása, 17,45: Pontos időjelzés, 18: Gazdasági előadás, 18,30: Művelődés, 19,20: Szabó Elek előadása, 19,30: Cigányzene, 20,50: Kis színpad: Özvegy Varga Ábrissné, 21,45: Küllügyi negyedóra, 22,05: Hanglemezek, 22,30: Hírek, 22,15: Időjárásjelentés, 23,20: Vonósnyegyes, 24,20: Jazz, 1,05: Hírek.

3. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 február 20.

Készülődés a békére

Öt kilométeres távolságra per- cenként 120 golyót lő ki az új légelhárító ágyu

Stockholm, február 18.

A Svaska Dagblade című ujság azt a hírt közli, hogy a boforsi katonai üzemekben szenzációs kaliberű ágyut találtak fel, amely kitűnően alkalmas a légitámadások elleni védekezésre. Az új ágyugolyó kaliberre 40 milliméter és az ágyu percenként 120

golyót tud kilőni, anélkül, hogy megszakítaná a lövés menetét. Az új ágyu lőtávolsága 5 kilométer.

Ugyanabban a gyárban egy 25 milliméteres kaliberű gépfegyvert is készítettek amely percenként 180 golyót lőtt ki.

A járókelők szemeláttára fosztottak ki két üzletet

Vakmerő betörés lényes nappal, Sopron leg-
forgalmasabb uccáján

Sopron február 18.

Sopron város közönségét két vakmerő módon elkövetett üzletfosztogatás tartja izgalomban. Világos nappal a déli órákban a járókelők szemeláttára alkuleccsal behatoltak a város legforgalmasabb utcáján lévő két üzletbe és kifosztották annak pénztárát.

A vakmerő betöréseket az teszi még érdekesebbé hogy a két üzletet alig félóra alatt fosztotta ki a tettes.

A két kereskedő ugyanis déli 1 órakor zárta le és félkettőkor vizsátérve

mindketten kifosztva találták üzletüket.

Rosenberger Zsigmond és Fuchs Miksa a

két károsult kereskedő azonnal feljelentést tett a rendőrségen amelynek nagy apparátussal megindított nyomozása egy órán belül eredménnyel járt. Megállapította a rendőrség hogy az amerikai módon elkövetett üzletfosztogatásokat

egy elegáns öltözetű férfi követte el.

A beszerzett személyleírás alapján elfogták Pautz Antal volt fegyencet.

Pautz Antal évekkal ezelőtt több nagyszabású betörést követett el Sopronban, amiért többévi fegyházra ítélték és most január hatodikán szabadult ki a sopronkőhidai fegyintézetből.

Pautz tagadja, hogy a betöréseket ő követte volna el.

A kis boszorkány

— Regény az életből — 2

Azután nevetni próbált. De semmi vídamság nem volt a nevetésben.

— Hallja — és egészen odahajolt a férfihez — abból, hogy önmek már semmi reménye sincsen, nem következik, hogy megölhet másokban is minden reményt. Őn — úgy látszik — nagyot huzott a méregpohárból. De hogy másokat is megkínál a maga méregpoharával, az gyalázatosság.

II.

A londoni antiquáriumban öreg ember ült a kandalló mellett és Gibbon híres római történetét olvasta. A postás levelet hozott, de az öreg le sem tette a szakadozott nagy könyvet; Holme Zerviah nem szeretete, ha ilyenkor zavarják. Valóságos sértésnek, személyes inzultusnak vette, ha szeretett, kedves öreg Gibbonjának olvasása közben valaki háborgatta.

Csak két órával később bontotta fél a levelet, amelyből megtudta, hogy Bernadina unokahuga szerencsésen megérkezett Petershofba. Az öreg eltépte a levelet és a tűzbe dobta. Pillantása e művelet közben találkozott a kandalló párkányára állított arcképpel: koravén fiatal arcot mutatott a kép amely csupa szomorúság volt, ború és bánat. Beesett, csaknem redős volt a fiatal lány arca, de átható szem villogott belőle. Ez a szem szinte kigyulladt a fénykép életelen homályában.

Holme tűnődve nézte az arcképet... Nem, igazán nem férkőzhetett a szívéhez ez a lány ez a különös lány... Se hozzá, se a boldogult feleségéhez. De azért mégis... Talán kissé hidegen bánt a megboldogult Malvina a szegény lánnyal. Persze, Malvinának megvolt a maga külön modora... No, de annak most már mindörökre vége!...

Legyintett a kezével és ezzel a mozdulattal száműzött magától minden olyan gondolatot amely nem a római történetre vonatkozott. Elhalt nevének, Malvinának és beteg hugának. Benardinának emléke vissza vonult a megszokott helyre: öntudatának egyik homályos zugába.

Benardinának örömtelen volt a gyerekkora, játékok, babák nélkül. Nem volt sem élő, sem élettelen lény akinek odajáundékozna gyöngédségét. Nem becézett hajás babát fehérgyapjas báránnyát. A gyermek csak öreg bátyja iránt érzett homályos rokonszenvet, de Holme Zerviah nem tudta ezt kellő módon méltányolni.

Ha összehasonlították más gyermekekkel Bernardina zárkózottnak és szivtelennek látszott. Nem volt gyöngéd, szelídítő kéz, amely formálta volna a gyermekével minden jó befolyásra hajló idején. Malvina néni annyit értett az ilyesmire mint az ellipszis geometriai sajátosságaihoz. Még a tündérek is hiába kísérelték meg, hogy Bernardina szívét magukhozláncolják. A jó tündérek szerető türellemmel próbálkoztak: mit is tehetnének ők a kicsi árva Bernardina boldogságáért? Kiléptek a képeskönyvből táncolva énekelve és meséket sugtak rózsás fülecskéjébe az esti szürkület órájában. De Bernardina hallani sem akart a tündérekről akármennyire igyekeztek is azok a kedvében járni. A tündérek végül abbahagyták a meddő küzdelmet e rideg kis lelekkel és ott hagyták Bernardinát, ahogy találták: szeretet nélkül.

Mit is mondjunk arról a gyermekkorról amelyet még a tündérek sem tudtak be-
ragyogni a szeretet égi sugaraival?

Nyugtalan kis lélek volt Bernardina. Örök vágy kergette uj, meg uj munka után

(Folvtátiuk.)

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1936 február 20

Nem vehette el választottját

Sztrichninnel mérgezte meg magát egy hatégi kereskedő

Deva február 18.

Megdöböntő öngyilkosság történt a közeli Hateg községben. Kanter Emil fiatal kereskedő öngyilkosságát követett el és meghalt.

A fiatalember már régebbi idő óta udvarolt egy fiatal leánynak azonban a fiu szülei elleneztek ezt a házasságot. Ezt anynyira szívére vette a fiatal kereskedő, hogy

elhatározta, az öngyilkosságot. Tegnap valóban nagymennyiségű sztrichnint vett be, amitől percekben belül irtózatoss kinok között kiszenvedett.

A boncolás megállapította, hogy a szerencsétlen fiatalember gyomrát, torkát és belső részeit teljesen összeroncsolta a szörnyű erős mérge.

SPORT

Belföldi futballeredmények

A Nemzeti Bajnokság rajtját a közbejött havazás miatt két héttel elhalasztották és így mindenféle barátságos mérkőzéseket játszottak. Eredmények:

Timisoara: TMTE—Progresul 3:1 (1:1) 1:1 1:1) A Ferdinand kupa döntőjét csak meghosszabbítás után nyerte a TMTE. Góllövők: Váradi (2), Reiter illetve Turi.

Ripensia—AMTE 7:0 (4:0). Nagy meglepetés az AMTE ilyen arányu súlyos veresége. Összesen az NB meccsen 1:1 volt az eredmény. Góllövő: Chiroi (3), Kotormány

Bindea, Schwartz, Ciolac.

Kinizsi—TAC 4:0 (3:0) Góllövő: Ba-

jusz (3) Thiring.

Ilsa—CFR 3:1 (2:1).

Banatol—Rapid 3:2 (1:2).

Arad: Gloria—Electrica 2:1 (0:1). Gól-

lövő: Rohan Mercea, illetve Ignatovits.

Fortuna—USA 3:0 (1:0).

Transilvania—Sparta 3:3 (1:0).

ATE—Tricolor 3:3 (1:1).

AAC—Slavia 6:3 (3:2).

Lugoj: Vulturii—LMTE 6:0 (2:0).

Külföldi futballeredmények

Ausztria:

A bajnoki nyitány már a rangadót hozta meg. Eredmények: Admira—Rapid 6:5, (4:2) Austria—Hakoah 2:1 (1:0) WAC—Libertas 2:0 (1:0) Wacker—FC Wien 1:1 (1:0) Wacker pálya, Bíró Rosenberg. Durva meccs. Viena—WSC 3:0 (0:0) Dornbach Bíró Zucker 2000 néző. A Vienna védelme nagyon jó.

Olaszország:

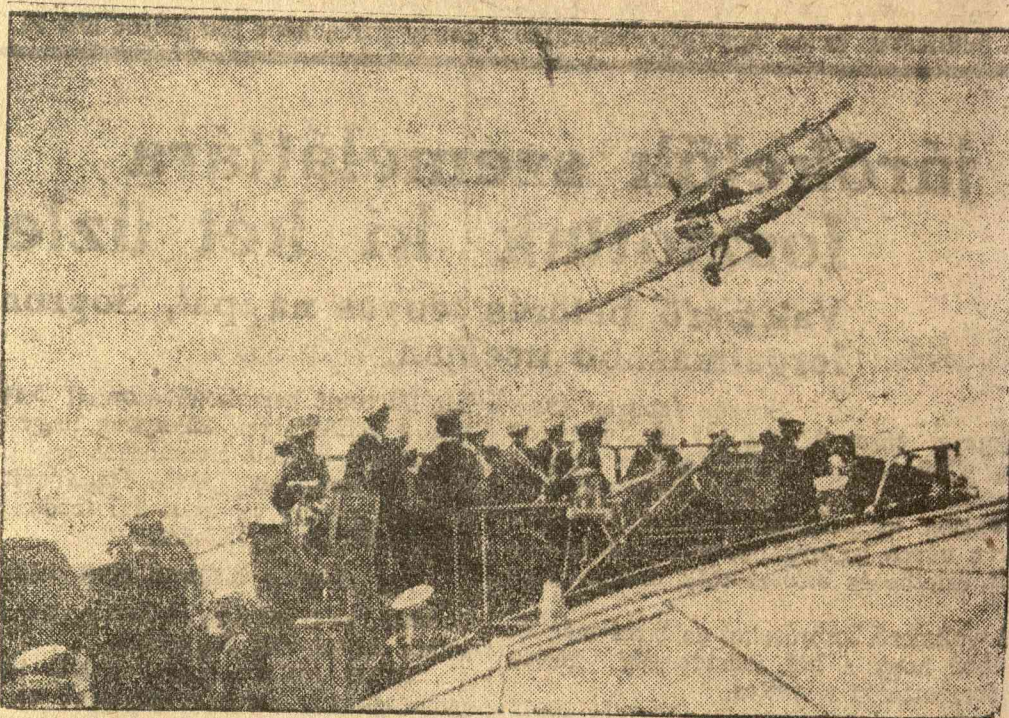
Az élvonalas Torino vereséget szenvedett s így lecsúszott a harmadik helyre. Az élen most 26 ponttal hajszálnival jobb gól-aránnyal a Bologna áll, a szintén 26 pontos Juventus előtt. A 19. bajnoki forduló eredményei: Juventus—Genova 4:0 Bologna—Napoli 2:1, Triestina—Torino 2:0, Roma—

Lazio 1:0, Milan—Bari 4:0, Palermo—Ambrosiana 1:1, Sampierdarena—Fiorentina 1:0, Brescia—Alessandria 1:1.

Csehszlovákia:

Prostejov—Kolin 7:1 SK Pilsen—DSV Zsatec 11:1, Kladno—Viktor Pilsen 1:0, Zsidnice—Bratislava 1:1, Nachod—Teplitzer FK 4:1. A Slavia—Sparta rangadó a pálya használhatatlansága miatt elmaradt.

London—Párizs 10:8, A London—Párizs fedettpálya tennismérkőzést London nyerte meg 10:8 arányban. Az utolsó napon Borotra 6:2 6:3 arányban győzött Sharpen ellen, párosban azonban Pelizzával 3:6, 4:6 2:6 arányban kikapott a Horre—Wilde pártól.

Angol hadgyakorlat a Kanári-szigeteken

A „Fourios” nevű angol repülőgépanyahajó a Kanári szigetek kikötőjébe érkezett, ahol hadgyakorlatokat tart. Könyünkön látható amint az egyik gép felszáll a hajó fedélzetéről.

Angol hadgyakorlat a Földközi-tengeren

Másfélórás angol minisztertanács a fegyverkezés kérdésében

London, február 18.

Az angol kormány tegnap este másfélórás rendkívüli minisztertanácsot tartott, amelyen az angol fegyverkezés kérdését vitatták meg. Az angol kormánynak egybéként elhatározott szándéka, hogy két héten belül az angol törvényhozás elé fehér könyv alakjában memorandumot terjeszt elő a fegyverkezésről.

Ugyancsak londoni távirat jelenti, hogy az angol hadsereg Földközi tengeri csoportja nagyszabású tengeri és légi hadgyakorlatokat tart Alexandria mellett.

Ennek a hadgyakorlatnak érdekes eredménye volt hogy az angol légítámadást elhárító ütegek lelőttek két repülőgépet, amelyben nem volt pilóta, hanem a partról irányították őket.

Fenyegetőzik a „Führer“

„Junius 30-a könnyen megismétlődhet!“

Hitler az evangélikus egyház feje akar lenni

Berlin, február 18.

Az egész világon óriási szenzációt keltett az a beszéd, amelyet Öflen Wolf a sziléziai Kreuzburg tartomány prefektusa tartott tegnap egy parasztyűlés alkalmából. A beszédből az tűnik ki, hogy Hitler nem elégedett meg annyival hogy az ország feje és egyben miniszterelnöke is lett, hanem még az evangélikus egyház feje is akar lenni.

Öflen Wolf beszédének idevágó része szó szerinti fordításban így hangzik:

„A rebellis evangélikus papok tanulják meg hogy junius 30-át meg lehet ismételni. (Ezen a napon rendezte ugyanis Hitler az emlékeztető vérfürdőt. Szerk.) Azokat a

papokat, akik nemzeti szocialista ellenes propagandát fejtenek ki, azokat fal mellé állítjuk és mint kutyákat lelőjük.“

„A nemzeti szocialista állam nem enged más vallást az ő kebelén kívül. Régebben, egyes evangélikus papok minden erőlködése ellenére II. Vilmos császár lett az evangélikus egyház feje. Most ez a jog a Führerre száll.“

Öflen Wolf azután az evangélikus papokhoz fordította a szót és így beszélt:

— A mi vezérünk türelmének is van vége. Jaj azoknak, akik nem szívlelik meg szavaimat. Remélem, hogy megértitek, mit akarok mondani.

Véres verekedések Salontán

Salonta, február 18.

Az elmúlt éjjel két verekedés is zavarta meg Salonta lakosságának nyugalma. Az egyik verekedés „hőse“ Csepregi Mihály jómódú salontai gazdálkodó, aki erősen borközi állapotban haladt a késő éjjeli órákban a Főtéren, amikor szembejött vele Varga Árpád pincér. A pincér munkájából jött és békésen tartott hazafelé, amikor az ittas ember rátámadt és elkaptva két lábát, végighurta az uton és súlyosan ültette.

Az éjjeli verekedés zajára többen odasiet-

tek és nagynehezen kimentették a pincért támadója kezei közül.

Csaknem ezzel egyidejűleg a szolgabíró mellett összeszólalkozott egymással 3 salontai gazdálkodó: Fazekas Mihály Kátona Sándor és Balogh István. A három ember névnap ünnepségen volt — és onnan emelkedett hangulatban távoztak, mig nem összeveszték és csakhamar véres verekedésbe fult a hangulat. Végül is a rendőrök vetettek véget a névnap „ünnepség“-nek s szigorú eljárást indítanak mindkét verekedés hősei ellen.

Sörösüveggel verte agyon Ujlaki Balázsnét a gintai gyilkos

Önvédelemre hivatkozik a három vádlott a vizsgálóbíró előtt

Oradea, február 18.

A gintai gyilkosság három tettesét: Laczikó Bálintot és fivérét Bélát, valamint Köteles Pétert vasárnap reggel szállították be az oradeai ügyészségre, ahol Popoviciu Mihály vizsgálóbíró kezdte meg kihallgatásukat. Elmondották, hogy február 16-án Laczikó Bálint nevenapját ünnepelték — az egyik kocsmában, ahol alaposan felöntöttek a garatra. Később egy másik kocsmába mentek, ahol egy fél liter pálinkát vettek és azt üvegbe töltve haladtak végig az utcán.

Széles jókedvükben botokkal döngöttek a kerítéseket, így jutottak el az Ujlaki házhoz is. Itt az egyik cseléd rájuk szólott, mire Köteles feldühödött és berontott a házba. Bent azonban már sejtették, hogy itt az legény garázdálkodásáról van szó, —

ezért a család egyik tagja — így szól a vallomás — bottal vágta fejbe Kötelest, akit előntött a vér.

Amikor a Laczikó-fivérek barátjuk segítségkiáltását meghallották, szintén berontottak a lakásba. Laczikó Bálint egyik kezében a sörösüveggel, másikkal bicskával rohant előre, amikor szintén főbevágták. Erre az első elébe kerülő személy — Ujlaki Balázsné — fejébe vágta kését. Az asszony megtántorodott mire ő a sörösüveggel vágta fejbe az asszonyt úgy, hogy az szörnyet halt.

Mindhárom vádlott hasonló értelemben tett vallomást és önvédelmet hangoztatnak.

A vizsgálóbíró a kihallgatás után kihirdette a letartóztató végzést a gyilkosok előtt.

Nem fél az elhízástól

3 kilót fogyott, noha mindent eszik

Félt olyan ételeket enni, amelyek ízének neki és soha sem evett annyit, amennyit szeretett volna, sohasem evett annyit, hogy jóllakhatott volna. Állandóan rettegett, hogy túlságosan el fog hizni. Most minden megváltozott. Az alanti, hozzánk írt levélben leírja, mit tett:

„Az utóbbi hat hétben Kruschen sós szedtem, hogy fogyjak és nagyon meg vagyok elégedve az eredménnyel. 3 kilót fogytam. Nem tartottam semmiféle diétát, csak fehér kenyér helyett fekete kenyeret eszem. Olyan boldog vagyok, ha arra gondolok, hogy minden kedvenc ételmezt ehetem, anélkül, hogy az elhízástól kellene félnem és mindezt a Kruschen sónak köszönhetem.“

C. D.

A „ napi kis adag“ Kruschen segíti szerzetét, hogy normálisan működjön. A közérzet teljes változását hozzák létre, az erő újjáéledésének az eddigi közönyösség helyett. Életerő, életkedv és olyan energia, mint ifjúkora teljében, íme a Kruschen sók csodás hatása, amelyek emellett igen lassan, szinte észrevétlenül apasztják le súlyát normálisra.

Sels Kruschen az ország minden gyógy szertárában és drogériájában kapható. — Nagy üveg ára 95, kis üveg ára 50 lej.

Három fogoly megszökött az aradi togházból

Arad, február 18.

Pár hónappal ezelőtt Probst Viktort, Kovács Istvánt és Unger Lajost kémkedés miatt 10 évi börtönrre ítélte az aradi törvényszék. Minthogy az ítélet még nem jogerős, az elítélteket az ügyészségi fogházban tartották. A három fogoly tegnap kibontotta a cella falát. Lepedőkből kötelek fontak és leereszkedtek a harmadik emeletre. Mire a szökést észrevették, a foglyoknak hűlt helyük volt. Keresik őket, de úgy hiszik, hogy átszöktek Magyarországra.

Elfogták Al-Capone alvezérét

Csikágó, február 18.

Tegnap a csikágói rendőrség egy alvilági banda között összetűzés volt. A rendőrség sikerült fogást csinált, amikor bekerítette Al Capone-ak, az Egyesült Államok első számú közellenségének jobbkezét és segédét, Mac Gurn Jack banditát, aki a végsőkig védekezett és automata kézigépfegyveréből sortűzet adott le a rendőrségre. A rendőrök is sortűzzel válaszoltak és a bandita 20 golyótól találva holtan rogyott össze.

Agyonlőtték a határátlépő diákokat

Szeged, február 18.

Gulyás László szegedi gimnazista tegnap átment a magyar-jugoszláv határon levő első községben lakó nagynénjéhez, akitől anyagi támogatást kért, mert szülei szegények és nem tudja folytatni tanulmányait. A vagyonos nagynéni ki is segítette a diákot, aki a délutáni órákban visszaindult Magyarországra. Már majdnem elérte a határt, amikor a jugoszláv határőrök megállásra szólították fel. Gulyás, akinek nem volt sem utiútlevél, sem határátlépési igazolványa és szökve ment át a határon, megijedt és futásnak eredt. A határőrök többször utána kiáltottak, hogy álljon meg, azonban a diák tovább futott. Erre a határőrök sortűzet adtak le. A lövések találtak és a fiú holtan esett össze. A jugoszláv határőrök értesítették a történetről a magyar hatóságokat azzal, hogy a fiú holttestét kiadják Magyarországnak.

Megverte a tanító a tanfelügyelőt

"Az igazgatót nem tekintem embernek"
-- mondotta felettesei és növendékei
fülehallatára az izgága tanító

Covasna, február 18.
Pár hónapja került Covasna községbe Constantin Lorinca tanító, akit Zagonból a Lisneuból összeférhetlensége miatt helyeztek el. Covasnak is sok panasz hangzott el ellene, ezért a napokban Furtuna Nicolae tanfelügyelő kiszállt a helyszínre, hogy vizsgálatot tartson. A tanfelügyelő éppen akkor érkezett az iskolába, amikor alkotmány-óra volt. Annál meglepőbb volt tehát, hogy a gyermekek énekeltek. A tanfelügyelő felelősségre vonta a tanítót, de ez kijelentette:

— Az ember akkor is énekel ha örövend akkor is, ha busul!

A tanfelügyelő több ízben felelősségre vonta Lorincát és azt kérte, hogy a tananyagból kérdezze a gyerekeket, a tanító azonban kereken megtagadta az engedelmességet.

Furtuna tanfelügyelő behívatta Duma

Joan iskolaigazgatót, mire a tanító dühösen kijelentette, hogy

az igazgatót nem tekintem embernek és kiutasította a tanteremből. A megdöbbent tanfelügyelő ismételt felelősségre vonta a tanítót, majd maga kezdte kérdezni a gyermekeket, de a tanító a gyermekek elé lépett és kijelentette:

— Megtiltom, hogy valaki feloljon és aki ezt megteszi, azt kidobom!

A tanfelügyelő ekkor az asztalhoz lépett, mire Lorinca felkapott egy a terem sarkában álló mintegy 2 méter hosszú, 6 cm vastag lécezt és azzal fősújtotta fölöttesét, aki kezével valamennyire kivédte az ütést, de homlokán így is 5 centiméteres sebet kapott.

Lorincát a szobában tartózkodó másik tanító akadályozta meg a további verekezésben, mire az elmenekült. A vizsgálat megindult. (H.)

Halálra ítélték egy betörőt Moszkvában

Moszkva február 18.

A törvényszék igen súlyos ítéletet hozott egy betörési ügyben amelynek főváltója Persin volt. Persint úgy ismerték mint a leghírhedtebb betörőt, aki előtt nincsen Wertheim-zár és aki minden ajtót ki tud nyitni a legkönnyebb módon.

Persin éveken keresztül operált, anélkül hogy még csak nyomára is tudtak volna jutni. December hónapban azonban ott-

hagyta ujjlenyomatát az egyik felfeszített páncélszekrényen. Ennek az ujjlenyomatra alapján a rendőrség megállapította, hogy Persin hol tartózkodik és sikerült tetten is érni.

A törvényszék elé Persin három társával együtt került. A bíróság Persint halálra ítélt, míg három társát 5 évtől 10 évig terjedő fegyházzal sújtotta.

Megakarták menteni leányát -- mindkét szemére megvakult az önfeláldozó anyja

Budapest, február 18.

Tegnap a kora reggeli órákban az anyai önfeláldozás drámája játszódott le a Petneházi utcában.

A Petneházi-utca 65. számú ház földszintjén lakik Békási Józsefné 43 éves trafikosnő 19 esztendő Margit nevű leányával. A reggeli órákban anya és leánya között valami nézeteltérés támadt. Békási Margitot annyira elkésztette ez, hogy egy pohárban

lúgkövet oldott fel és épp a szájához emelte

hogy felhörpintse, amikor anyja belépett a szobába kiütötte kezéből a veszedelmes maró folyadékot.

Az ütés következtében a pohár tartalma szertefröccsent, még pedig olyan szerencsétlenül hogy

Békási Józsefné szemébe érte. Velőtrázó sikoltás hagyta el a szerencsétlen asszony ajkait majd a rettenetes fájdalomtól ájultan esett össze.

A szerencsétlen asszonyon olyan súlyos sérüléseket ejtett a lúgkövet, hogy talán mindkét szemét el fogja veszteni.

Megölték az éjjeli őrt a tettenért tolvajok

Borzalmas gyilkosság a diósgyőri vasgyárban

Miskolc, február 18.

A diósgyőri-vasgyári lakosságot titokzatos gyilkosság tartja izgalomban. Az éjszaka folyamán ismeretlen tettes meggyilkolta a vasgyár legöregebb vagyonőrét, az 59 esztendő Mármárosi Józsefet.

Tegnap reggel hat órakor megjelent a vagyonőrök őrszobájában Mármárosi Józsefné. Reggelit hozott a férjének. Hiába várta azonban urát, nem jelentkezett.

Keresésére indultak és a gyártelep egyik távolos részén ahol az utóbbi időben

gyakran történtek lopások, egy vasrakás tövében arccal a földre borulva, szétzúzott koponyával holtan találták a vagyonőrt.

A szerencsétlen ember fejét, azonkívül a balhólyántékát 5—8 centiméteres kemény vasdaraboktól származó sérülések borították.

A diósgyőri csendőrség a miskolci rendőrséggel karöltve nagy apparátussal indította meg a nyomozást. Kihallgatták azokat a munkásokat, akik az éjszaka folyamán dolgoztak a gyártelepen. Ezek közül

többen emlékeztek arra, hogy éjszaka egy óra tájban valaki többször kiáltotta: Segítség! Tolvaj! Segítség!

Rövid ideig tartott a kiáltás, és mire a munkások a hangok irányába siethettek volna már ismét csend volt.

A hatóság véleménye szerint Mármárosi tolvajokat üldözhetett és a menekülő tolvajok gyilkolták meg.

Megalakult a turdai Magyar Párt ifjúsági alosztálya

Turda, február 18.

Vasárnap megalakult a Magyar Párt turdai tagozatának ifjúsági alosztálya, amiért az elismerés dr. Gogomán Gábor fiatal ügyvédet illeti meg. Az ünnepélyes alakuló ülésen az Országos Magyar Párt részéről Eneczdy-Joksmann Ödön alelnök és Gál Miklós dr. képviselő vettek részt. Gál Miklós megnyitó beszéde után Finta Gyula terjesztette be az alapszabályokat, amit a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

Azután a tisztikar megválasztására került a sor. Elnök lett dr. Gogomán Gábor ügyvéd, alelnökök Nemes Dénes és Bolóni András főtitkár Finta Gyula, titkárok Kone János, Filep György és Palocsay József, jegyzők Bordás József és Szentkirályi Miklós, pénztárnokok Sipos Gábor és Szabó Ferenc ellenőrök Nemes Gábor és Dankó János. Ezenkívül harmincnégy intézőbizottsági tagot választott a közgyűlés.

A közgyűlés után bankett, este pedig műsoros estély volt.

APRÓHIRDETÉSEK

POSTA

Molett fiatal asszony megismerkedés vidéki urral, ki anyagilag támogatná, Csás vidéki jelégére a kiadóba. 4409

ÁLLÁS

Kertészethez kevésbé értő józan életű családnak Ploestiben forgalmas helyen kisebb zöldség- és virág kertészeti tevékenységbe azonnal átadom. Üzlet a helyszínen. 4408

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére kerestünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Jól főző mindenest hosszú bizonyítvánnyal azonnal felvesz Sas Emilné, Városi Vasut.

VÉTEL-ELADÁS

Veszek álammal szembeni követeléseket (kompenzációs célokra). Biroul Samu, Bucuresi, Str. Intrarea dr. Marcovici No. 1. 4401

Kiss János-éle ház örökáron eladó. Erdők lődni Tokaji Sándornál, Chisineu-Cris, jud. Arad.

Varrógépet házi használatra megvételre keresek. Címet árajánlattal a kiadóhivatalba. 4249

LAKÁS

Kiadó májusra Str. Episcopul Radu 5. sz. házban (Itélőtáblához közel) 2 szobás csinos lakás, toalette, vízvezeték bent. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél Bul. Reg. Ferdinand 13. 302

KÜLÖNFÉLE

Szobrász segédek, kik továbbképzést óhajtanak, küldjenek ajánlatot Keresztési iparművész címére, Tasnad. 4407

PASZTOR-NYOMDA JRADEA

Telefon: 380.

6 oldal "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 február 20